

Het helpt
me om
open
te zijn
over mijn
dyslexie

Acteur, scenarioschrijver en regisseur Victor Reinier komt uit een intellectueel milieu, waar bekende schrijvers over de vloer kwamen.

Zelf struikelde hij al over tekstjes in strips en verzong liever zijn eigen verhaal. Toch werd pas op zijn 16e dyslexie vastgesteld. 'Ik ben creatiever met taal dan mensen die zich altijd aan de regeltjes houden'.

TEKST: JULIE HOUBEN

Je schrijft scripts voor Flikken Maastricht, bent bezig met een scenario voor een nieuwe politiserie en je moet hele lappen tekst uit je hoofd leren als acteur. Hoe rijmt dat met jouw dyslexie?

Scripts leer ik door me supergoed te concentreren. Dan krijg ik beelden bij de tekst en zit het zo in mijn hoofd. Dat beeldend vermogen komt ook van pas bij het bedenken van verhalen.

Waar de dyslexie me vooral in de weg zit, is als ik research moet doen. Bedenk ik een street artist als personage, dan kan ik niet 'even googelen' wat zo iemand precies doet. Ik probeer via mijn netwerk, al bellend, die kennis te vergaren. Dat is best bewerkelijk.

Maar je hebt dus ook voordeel van je dyslexie?

Zeker. Politieverhalen zijn uiteindelijk logische puzzeltjes, waarin alles moet kloppen. Daar ben ik wel goed in en dat heeft zeker met mijn dyslexie te maken. Exacte vakken waren op school al mijn favoriet: lekker puzzelen, inzicht, logica. Misschien omdat ik me door mijn

leesproblemen op die bètavakken focuste, misschien omdat mijn hersenen nu eenmaal beter zijn in die manier van denken. Dat is een kip-ei verhaal.

Jouw dyslexie zou het gevolg zijn van een concentratiestoornis en als remedie kreeg je pilletjes met amfetamine! Heb je niet gewoon ADHD?

Hoezo?

In interviews kom je over als tamelijk grenzeloos, onzeker, met sport als uitlaadklep, met stoppen die kunnen doorslaan bij onrecht tegen jezelf of anderen: dat past allemaal ADHD. Hielpen die pillen ook?

Ik heb er wel mijn eindexamen mee gehaald. Daarnaast was ik een Ritalin-dealer avant la lettre. Je kon er goed mee feesten! Daarna heb ik ze overigens niet meer gebruikt. Maar wie weet heb ik ook een beetje ADHD. Daar pluk ik dan vooral de vruchten van. Ik heb bergen energie, als ik doe wat ik leuk vind.

Je bent altijd heel open over je dyslexie geweest. Waarom?

Omdat me dat helpt. Toen ik het net wist was het best moeilijk. Ik was de jongen die uitblonk in sport, vooral cricket, en die niet van lezen hield. Nu was ik opeens de jongen die gewoon niet kón lezen.

Maar het geeft ook duidelijkheid: wat voor anderen vanzelfsprekend is, is dat voor mij niet. Dus ik moet mensen dat vertellen, zodat ze begrijpen hoe het bij mij werkt. En mensen vergeten het gewoon vaak. 'Hier, lees dit even', hoe vaak

Ik was een Ritalin-dealer avant la lettre

ik dat niet hoor van een collega, als we in een schrijfproces zitten. Dat gaat dus niet 'even' bij mij! Ik voel me dan meteen opgejaagd. Het is toch fijn als je dat gewoon kunt zeggen?

Sommige mensen zien dyslexie als een soort gave in plaats van een beperking. Kun jij daar wat mee?

Nou, in deze talige wereld heb ik er wel degelijk last van. Het niet kunnen lezen van een boek, dat vind ik echt heel erg. Maar het werkt in veel meer dingen door. Al die mails, waarin mensen zo veel woorden gebruiken!

Of zoiets als rijden door Parijs: voor mij een hel. Zonder bijrijder die de borden met me meeleeft, gaat het helemaal mis. Ondertiteling bij een tv-serie lezen? Niet te doen.

Maar er is ook een positieve keerzijde.

Omdat ik woorden nooit automatiseer, zijn het eigenlijk ook altijd een soort puzzeltjes voor mij, waar ik mijn verbeelding meteen op loslaat. Tijdens een urenlange rit door de VS zag ik bijvoorbeeld steeds borden met 'panic area' staan,

bij van die inhammen naast de weg. Vond ik zo'n mooie vondst. Beter dan vluchtstrook toch? Tot ik dit tegen mijn medepassagier zei. Toen bleek ik het verkeerd gelezen te hebben, er stond 'picnic area'! Dan heb ik wel lol om mezelf.

Dus taal is toch ook een beetje jouw ding?

Ik heb vaak het gevoel dat ik door mijn dyslexie creatiever met taal ben dan mensen die de taalregeltjes gewoon kennen en toepassen. Daar maak ik, vaak onbewust, ook gebruik van als ik schrijf. Mijn personages komen soms verrassend uit de hoek door dingen net wat anders te bekijken, waardoor ze hun tegenstander een stapje voor zijn.

Herken je dat ook bij jezelf?

Nou, ik hoor vaak dat mensen niet graag met mij in discussie gaan. Ik maak snelle denkstappen en ben verbaal heel sterk. Dat kan intimiderend overkomen. 'We hebben toch een gewoon gesprek?' denk ik dan. Maar gelukkig wil ik ook graag aardig gevonden worden, dus als ik dat zie gebeuren, neem ik wat gas terug.